Universitetet i Oslo
Det medisinske fakultet
12.03.07
sb

Doktorgradsprogrammet ved Det medisinske fakultet

reguleres av
Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Oslo og
Programplan for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Det medisinske fakultet

[I etterfølgende dokument er programplanen redigert sammen med forskriften, og slik at programplanens tekst fremstår med kursiv i angjeldende avsnitt av forskriften.]

Denne forskriften er gitt med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 § 3-3. Vedtatt 8. desember 2006 av Rektor på fullmakt.

Programplanen for graden philosophiae doctor (ph.d.) er gitt med hjemmel i Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Oslo, og er vedtatt i Det medisinske fakultets styre 17.06.03, med endringer 25.11.03, 08.06.04 og 14.06.05.

§ 1 Forskriftens virkeområde

Denne forskriften regulerer doktorgradsutdanningen som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.). Forskriften gir regler om opptak, gjennomføring og avslutning av ph.d.-graden.

Godkjent gjennomføring av fakultetets ph.d.-program, inklusive godkjent prøveforelesning og godkjent disputas, gir rett til tittelen ph.d.(philosophiae doctor).

§ 2 Målsetting for doktorgradsutdanningen

Doktorgradsutdanningen ved Universitetet i Oslo skal kvalifisere for forskningsvirksomhet på et høyt faglig nivå og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt.

Doktorgradsutdanningen ved Det medisinske fakultet skal kvalifisere for forskningsvirksomhet og annen virksomhet som stiller store krav til vitenskapelig innsikt innenfor fakultetets forskningsområder.

§ 3 Ansvaret for doktorgradsutdanningen

Universitetsstyret har det overordnede ansvar for doktorgradsutdanningen ved Universitetet i Oslo. Styret oppretter og nedlegger program for doktorgradsutdanningen ved hvert fakultet. Doktorgradskandidater ved tverrfakultære utdanningstilbud skal knyttes til et fakultetsprogram.

Fakultetet fastsetter og endrer den detaljerte programplanen for ph.d.-programmet.

Fakultetet selv fatter vedtak om opptak til ph.d.-program, om innlevert avhandling er verdig til å forsvares for ph.d.-graden, og om forsvaret av avhandlingen i disputas kan godkjennes.

Det medisinske fakultet har det formelle ansvar for forvaltningen av graden ph.d. i henhold til Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Oslo og nedenstående bestemmelser.

§ 4 Opptak

§ 4.1 Grunnlag for opptak

Opptak er normalt basert på femårig norsk masterutdanning eller tilsvarende utdanning.

For å bli tatt opp til ph.d.-programmet ved Det medisinske fakultet kreves det at søkeren har oppnådd graden cand. med., cand. san., cand. scient. eller relevant mastergrad. Tilsvarende utdanning kan etter individuell vurdering godkjennes som grunnlag for opptak.

§ 4.2 Søknaden

Søknad om opptak på et fakultets doktorgradsprogram skal inneholde:

- beskrivelse av forskningsoppgaven
- fremdriftsplan for gjennomføring av utdanningen
- finansieringsplan
- redegjørelse for nødvendig infrastruktur
- redegjørelse for veiledningsbehov og forslag til veileder/-e
- dokumentasjon av den utdanning som skal ligge til grunn for opptaket

Fakultetet skal fastsette søknadsskjema og opptaksprosedyre.

Søknad om opptak skrives på eget skjema:
http://www.med.uio.no/forskning/phd/vedlegg/soknadsskjema_nytt.doc
Søknaden skal gi
- en beskrivelse av forskningsoppgaven (prosjektbeskrivelse)
- fremdriftsplan for gjennomføring av utdanningen (med angivelse av i hvilke faser av arbeidet som skal ferdigstilles når og slik at målet er å fullføre utdanningen på den tid som fastsettes i avtale)
- en finansieringsplan (lønn for stipendiat)
- behov for infrastruktur (drift og utstyr)

- behov for veiledning (hvis tverrfaglig prosjekt, angi om det er behov for flere veiledere). Normalt skal veiledererklæring følge søknaden.
- dokumentasjon av den utdanning som skal ligge til grunn (evt. i form av godkjenningsdokumenter for tilsvarende utdanning)
- opplysninger om arbeidsplass og evt. pliktarbeid (innhold og andel av stilling).

§ 4.3 Avgjørelse om opptak

Avgjørelse om opptak baseres på en samlet vurdering av søknaden. Fakultetet kan fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere når antall søkere overstiger opptakskapasiteten.

Opptaket kan skje med forbehold om finansiering, veiledningskapasitet, utarbeidelse av individuell opplæringsplan, tilleggsutdannelse, immaterialrettslige avtaler.

I opptaksvedtaket skal veileder oppnevnes, ansvaret for løsningen av andre behov som er skissert i søknaden plasseres og avtaleperioden fastlegges med startdato og varighet. Eventuell forlengelse av avtaleperioden må relateres til rettighet som arbeidstaker eller avtales spesielt.

Opptak skal nektes om:

- opphavsrettslige avtaler er til hinder for publisering og åpen disputas
- de immaterialrettslige avtaler som er inngått er så urimelige at universitetet ikke bør medvirke i prosjektet

Fakultetet nedsetter en opptakskomité på tre medlemmer som ledes av prodekanus for forskning.
Opptakskomiteen, eller dets leder på fullmakt, fatter vedtak om opptak.
Det er løpende opptak til doktorgradsprogrammet, med mindre det er vedtatt opptaksbegrensning. Rangering av søkere ved begrenset opptak foretas ut fra en samlet vurdering av søkers kvalifikasjoner, prosjektets kvalitet og kvaliteten på miljøet der arbeidet skal utføres.
Karakterer fra grunnutdanningen trekkes inn i vurderingen for opptak.

Forskerutdanningen er normert til 3 årsverk fra opptaksdato til innlevering av avhandlingen.

Der doktoranden i henhold til arbeidsavtale med Det medisinske fakultet skal utføre pliktarbeid som stipendiat (undervisning o.a.) i 0,5 til 3 år forlenges normert periode tilsvarende.
Normert avtaleperiode kan etter søknad også forlenges utover 3 år der doktoranden av andre grunner skal gjennomføre doktorgraden med en stillingsprosent lavere enn 100 %. Normert periode forlenges da tilsvarende den lavere stillingsprosent. Er stillingsprosenten 50 %, er normert tid eksempelvis 6 år.

Ved vurderingen skal det legges vekt på om doktorgradsarbeidet kan gjennomføres i den lavere stillingsprosent i løpet av avtaleperioden.

Partene kan etter søknad fra kandidaten avtale opphold/pause i doktorgradsutdanningen.
For at søknad om opphold i doktorgradsarbeidet skal innvilges må følgende vilkår oppfylles:
- Kandidaten må avgi intensjonserklæring om å fullføre doktorgradsutdanningen
- Kandidaten må fremlegge tidsangivelse for oppholdet og tidsangivelse for når doktorgradsarbeidet planlegges ferdigstilt.

Ved vurderingen skal det legges vekt på om oppholdet vil medføre hindringer i doktorgradsarbeidet, og om doktorgradsarbeidet vil kunne gjennomføres etter oppholdet.

Ved lovhjemlede avbrudd, som svangerskapspermisjon, sykdom med godkjent sykemelding fra lege og lignende, forlenges avtaleperioden tilsvarende det lovhjemlede avbrudd etter melding fra doktoranden vedlagt dokumentasjon på forholdet. Avbrudd med varighet under 1 måned regnes ikke som avbrudd.

Avtalen kan etter søknad forlenges også på annet grunnlag. Søknaden skal innvilges der fakultetet etter en totalvurdering finner at prosjektet vil kunne gjennomføres i forlengelsesperioden. Følgende vilkår må uansett være oppfylt:

- Bekreftelse fra veileder på veiledning fram til ferdigstillelse av arbeidet
- Bekreftelse på nødvendig finansiering for sluttføring av prosjektet
- Søknaden må vedlegges en redegjørelse om hva som er gjort/publisert, og hva som gjenstår av doktorgradsarbeidet.
Det gis ikke forlengelse utover en total periode på 8 år beregnet fra opptaksdato.

Etter avtaleperiodens utløp opphører partenes rettigheter og plikter i henhold til doktorgradsavtalen. Kandidat som innen 6 måneder etter avtaleperiodens utløp avgir intensjonserklæring om å fullføre arbeidet har allikevel rett til å levere arbeidet for bedømmelse for graden ph.d dersom den innleveres innen maksimalperioden på 8 år. Etter dette tidspunkt kan avhandlingen ikke innleveres for bedømmelse for graden ph.d. ved UiO.

§ 5 Ph.d.-avtalen

Den som er opptatt på et av universitetets ph.d.-programmer, må akseptere plassen skriftlig når aktuelle vilkår er oppfylt. Aksepten, søknaden og opptaksvedtaket utgjør kandidatens doktorgradsavtale.

Doktorgradskandidater som ansettes ved Universitetet i Oslo, undertegner egen arbeidsavtale med universitetet. Doktorgradskandidater som har ekstern arbeidsgiver, undertegner avtale med universitetet som også skal undertegnes av arbeidsgiver.

§ 6 Doktorgradsprogrammet

§ 6.1 Gjennomføring

Doktorgradsutdanningen skal planlegges og gjennomføres på slik måte at utdanningen normalt skal kunne fullføres innenfor avtalt periode.

§ 6.2 Opplæringsdel

Fakultetet fastsetter innholdet i opplæringsdelen som skal tilsvare minst 30 studiepoeng.

Det skal kreves dokumentasjon for at doktorgradskandidaten har tilegnet seg de nødvendige faglige kunnskaper ved opplæringen.

Fakultetet kan gi fritak for deltagelse i deler av opplæringsprogrammet dersom tilsvarende krav er oppfylt ved en annen enhet/fakultet eller institusjon som gir godkjent opplæring. I spesielle tilfelle kan det også gis helt eller delvis fritak for slik deltagelse dersom man kan dokumentere annen opplæring som gir tilsvarende kompetanse.

Omfanget av opplæringsdelen er 30 studiepoeng.
Kandidaten skal få den grunnleggende opplæring i teori og metode som er nødvendig for å kunne utarbeide avhandlingen og for å få grundig innsikt i forskningsprosessen i både dybde og bredde.
Videre skal kandidaten få trening i formidling av faglig arbeid.
Opplæringsplanen settes opp i samråd med veileder.
Opplæringsdelen skal være relevant både i forhold til doktorgradsarbeidet og i forhold til en generell forskningsmessig kvalifisering innen faget.
Opplæringsdelen kan tas løpende, men hovedtyngden bør gjennomføres innen de første to år av avtaleperioden.

Innhold og krav til godkjenning
Opplæringsdelen omfatter en del bestående av en obligatorisk emnegruppe (grunnkurs) og en del bestående av valgfrie emner.

- Obligatorisk del:
Alle doktorgradskandidater må gjennomføre og få godkjent prøve i obligatorisk emnegruppe.
Den obligatoriske emnegruppen omfatter følgende emner:
1. Innledning om forskningsprosessens faser fra problemstilling til presentasjon
2. Vitenskapsteori
3. Etikk
4. Litteratursøk, organisering og bruk av hjelpemiddel
5. Planlegging av kliniske, epidemiologiske og eksperimentelle studier
6. Epidemiologi
7. Innføring i SPSS
8. Statistikk
9. Presentasjon
10. Formidling, pressekontakt og forskningens forhold til omverden
11. Finansiering

Der det faglige grunnlaget tilsier det, kan enkelte moduler skiftes ut med mer avanserte emner.
Det dispenseres ikke fra kravet om godkjent prøve i obligatorisk emnegruppe.
For kandidater med forskningsprosjekt hvor det inngår bruk av forsøksdyr, er opplæring i bruk av forsøksdyr i medisinsk forskning obligatorisk.
En spesielt tilrettelagt emnegruppe undervises på engelsk, evt. i samarbeid med de andre medisinske fakultetene.
Den obligatoriske delen av forskeropplæringen bør som en hovedregel være gjennomført i løpet av første studieår.

- Valgfri del:
I tillegg til den obligatoriske emnegruppen skal doktorgradskandidaten gjennomføre og bestå prøving i et visst antall godkjente og studiepoengnormerte emner arrangert av Det medisinske fakultet eller av andre fakultet ved Universitetet i Oslo eller øvrige universiteter i Norge.
Kandidatens valg av emner bør være i samsvar med den plan for opplæringsdelen som inngikk i søknaden om opptak til doktorgradsprogrammet.
Der det arrangeres fagrettet/forskningsområderelatert opplæring, forutsettes denne å inngå i opplæringsplanen.

Deltakelse i andre forskerkurs, f. eks. i utlandet, uten studiepoengnormering og avsluttende prøve, kan godkjennes med studiepoeng etter søknad til fakultetet. Godkjenning forutsetter innlevering av dokumentasjon for både undervisningsopplegget og gjennomføringen.

Retningslinjer for beregning av studiepoeng
Kandidatens plan for gjennomføring av opplæringsdelen under ph. d.- programmet godkjennes i henhold til følgende retningslinjer for beregning av studiepoeng:
- Grunnkurs i medisinsk og helsefaglig forskning: 10 studiepoeng
- Andre forskerkurs (inkl. forsøksdyrkurset) 0,15 stp pr. time
- Forskningsseminarer 0,15 stp pr. time inntil 9 studiepoeng
(Aktiv deltakelse i seminarene må dokumenteres)
- Deltakelse i nasjonal kongress med fremleggelse 1 studiepoeng pr. kongress
(Maks 3 stp kan oppnås på denne måten. Det skal være ulike enkeltprosjekter som presenteres)
- Deltakelse i internasjonal kongress med fremleggelse 2 studiepoeng pr. kongress
(Maks 6 stp kan oppnås på denne måten. Det skal være ulike enkeltprosjekter som presenteres)
- Original forelesning 1 studiepoeng pr. time, inntil 2 studiepoeng
- Populærvitenskapelig skriftlig artikkel/kronikk innen eget fagfelt
1 studiepoeng pr. artikkel, inntil 2 studiepoeng
- Studie- eller forskningsopphold ved utenlandsk institusjon
1 studiepoeng pr. uke, inntil 5 studiepoeng.
(Oppholdet skal ha minst to ukers varighet. Det kreves dokumentert plan for oppholdet og skriftlig rapport i etterkant)
- Individuelt lesepensum (etter søknad og eksaminasjon) 300 s. gir 1 studiepoeng
alt. gir 1 ukes stipulert arbeid (selvstudium) 1,5 studiepoeng, inntil 10 studiepoeng
- Faglig essay/tekst (15-25 sider) i tilknytning til seminar/kurs
1 studiepoeng pr. innlevert og vurdert essay, inntil 5 essays
- Godkjent medisinsk spesialitet 5 studiepoeng
(Det gis studiepoeng for kun én spesialitet. Andre medisinske spesialiteter etter egen vurdering)
- Andre aktiviteter. Etter søknad

§ 7 Avhandlingen

§ 7.1 Krav til avhandlingen

Avhandlingen skal være et selvstendig, vitenskapelig arbeid som oppfyller internasjonale standarder innen fagområdet. Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et faglig nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Del av fellesarbeid godtas som avhandling i den grad doktorgradskandidatens selvstendige innsats kan identifiseres og dokumenteres.

Sammenstillinger av flere mindre arbeider godtas som avhandling dersom det er en sammenheng mellom delene, og det er redegjort for denne sammenhengen.

Fakultetet bestemmer hvilke språk som kan benyttes i en avhandling.

En avhandling til graden ph.d. skal inneholde nye observasjoner av vitenskapelig verdi innenfor det medisinske fagfeltet. Som en hovedregel skal avhandlingen bestå av flere artikler trykket i internasjonale tidsskrift med referee-tjeneste. I tillegg skal det lages en samlet oversikt over resultatene med en inngående vitenskapelig diskusjon. Ikke-publiserte monografier kan også godtas som avhandling til ph.d.-graden. Kravet til god vitenskapelig kvalitet gjelder absolutt. Problemstillingene skal være klart og presist formulert. Anvendt materiale og metoder skal være adekvate og hensiktsmessige. Resultatene skal gi god og kontrollerbar dokumentasjon. Tabeller, figurer og andre illustrasjoner skal være presentert på en hensiktsmessig måte. Konklusjonene skal være holdbare. Litteraturbehandlingen skal være adekvat med hensyn til kritisk utvalg og vurdering. Henvisningene skal være korrekte. Presentasjonen av teksten skal være klar, presis og språklig tilfredsstillende.

Omfanget av doktorarbeidet skal være slik at graden kan oppnås ved forskningsinnsats svarende til 3 årsverk. En doktoravhandling bør som veiledende norm bestå av 3 – 5 vitenskapelige artikler i refereebaserte internasjonale tidsskrifter. Dersom en artikkel der kandidaten er førsteforfatter, har meget høy kvalitet, kan antall artikler reduseres. I tillegg til enkeltartikler skal avhandlingen inneholde en samlet presentasjon av de vitenskapelige resultatene med en inngående sammenstillende diskusjon. Denne samlete fremstillingen skal være et selvstendig vitenskapelig dokument der kandidaten har mulighet for å utdype og eventuelt korrigere aspekter i artiklene. Den skal vise vitenskapelig oversikt og modenhet, samt evne til å penetrere spesialiserte vitenskapelige problemstillinger. Sammenstillingen kan eventuelt ha form som en oversiktsartikkel, da med doktoranden som eneforfatter.
Doktorgradskandidaten bør som hovedregel være førsteforfatter på minst 2 artikler. Dersom antallet er utover 4 artikler, bør kandidaten være førsteforfatter på 3 artikler. Også der kandidaten ikke er førsteforfatter, må hans/hennes selvstendige innsats være klart definert. Med avhandlingen skal det følge en erklæring som beskriver kandidatens innsats i hvert enkeltarbeid, underskrevet av kandidat og hver medforfatter.

Hvis flere forfattere har bidratt likt til en artikkel, deles deres bidrag likt mellom de likestilte forfatterne. Eksempelvis: Hvis tre forfattere hvorav en er førsteforfatter, hevder å ha bidratt likt, krediteres hver forfatter med 1/3 førsteforfatterskap.
En avhandling kan unntaksvis i sin helhet være et fellesarbeid for to dr.grads-kandidater. Avhandlingen skal da i omfang tilsvare to vanlige dr.grads-avhandlinger. I tillegg skal hver enkelt kandidats selvstendige innsats være klart definert og utgjøre omkring halvparten av det vitenskapelige arbeidet. Ikke-publiserte monografier skal bedømmes etter samme kriterier som en samling av trykte artikler med sammenskrivning. Det betyr at minimumskravene til vitenskapelig kvalitet er identiske.

Tillatelse til å benytte annet språk enn engelsk eller norsk i avhandlingen må innhentes fra fakultetet.

§ 7.2 Arbeider som ikke godtas

Arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener eller grader, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeid.

Dersom avhandlingen etter innlevering til UiO også leveres til bedømmelse på et annet universitet, eller hvis det har oppstått andre forhold som ville gjort at avhandlingen ikke kunne vært levert på nytt, skal saksbehandlingen stanses.

§ 7.3 Innlevering av avhandlingen

Avhandlingen kan først leveres når doktorgradsopplæringen er avsluttet.

Avhandlingen leveres til fakultetet i fire eksemplarer eller det antall eksemplarer fakultetet har bestemt.

Søknad om å få arbeidet bedømt stiles fakultetet og sendes relevant enhet (institutt/fakultetsdivisjon).
Godkjenning av opplæringsdelen og pliktarbeidet forøvrig skal være innhentet på forhånd og vedlegges søknaden sammen med signerte medforfatterskjema.
For gradsarbeider som inkluderer fellesarbeider, skal søknaden vedlegges erklæringer fra alle medforfattere for den enkelte artikkel.

§ 7.4 Omarbeiding på grunnlag av komiteens foreløpige kommentarer

Fakultetet kan tillate omarbeiding av avhandlingen på grunnlag av bedømmelseskomiteens foreløpige kommentarer. Det skal gis en frist for slik omarbeiding, som normalt ikke skal være lengre enn 6 måneder.

Dersom komiteen anbefaler en omarbeiding av avhandlingen, skal slik anbefaling foreligge innen 2 måneder. Omarbeidet avhandling sendes inn til bedømmelse senest 6 måneder etter komiteens anbefaling er meddelt kandidaten. Deretter avgir komiteen innen en frist på 3 mnd. sin endelige innstilling.

§ 7.5 Ny innlevering

En doktorgradsavhandling som tidligere er blitt underkjent ved Universitetet i Oslo, kan bedømmes i omarbeidet skikkelse først seks måneder etter at fakultetet har fattet beslutning om å forkaste avhandlingen. Bedømmelse på ny kan bare finne sted én gang.

§ 7.6 Offentliggjøring av avhandlingen

Avhandlingen skal offentliggjøres i den form den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt etter omarbeiding på grunnlag av komiteens foreløpige kommentarer (jf § 7.4).
Doktorgradskandidaten kan rette formelle feil i avhandlingen etter innlevering. Det må i tilfelle innleveres en oversikt over rettingene senest en måned før disputas.

Dersom avhandlingen finnes verdig til å forsvares, leveres

- 25 eksemplarer av avhandlingen eller det antall eksemplarer fakultetet har bestemt
- et kortfattet sammendrag i elektronisk form
- et sammendrag av avhandlingen på engelsk eller et annet verdensspråk

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest to uker før disputasen holdes.

Doktoranden leverer 60 eksemplarer av avhandlingen.

§ 8 Veiledning

Doktorgradskandidat og veileder skal ha jevnlig kontakt. Hvis doktorgradskandidaten har flere veiledere, skal det oppnevnes en hovedveileder med primært ansvar for den faglige oppfølging av doktorgradskandidaten.

Minst en av veilederne skal være ansatt ved det fakultet doktorgradskandidaten er opptatt ved eller ved annen enhet ved universitetet godtatt av fakultetet. Alle veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse.

Både (hoved)veileder og doktorgradskandidat plikter å rapportere i samsvar med de regler fakultetet har fastsatt.

Veileder har i samråd med institusjonen ansvar for å legge til rette for at doktorgradskandidaten deltar regelmessig i et aktivt forskermiljø. For doktorgradskandidater som har tilknytning ved annen institusjon, skal det inngås avtale mellom gradstildelende og samarbeidende institusjon som regulerer arbeidsvilkårene og herunder sikrer doktorgradskandidatens deltakelse i et aktivt forskermiljø.

Hyppigheten av formalisert veilederkontakt (individuell veiledning og gruppeveiledning) avtalefestes. Minst én veileder skal være tilknyttet Det medisinske fakultet ved Universitetet i Oslo.

Veileder skal:

- *Gi råd om formulering og avgrensning av tema og problemstilling*
- *Drøfte og vurdere hypoteser og metoder*
- *Gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag (bibliotek, arkiv, etc.)*
- *Drøfte opplegg og gjennomføring av fremstillingen (disposisjon, språklig form, dokumentasjon m.v.)*
- *Holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til arbeidsplanen*
- *Hjelpe med å føre kandidaten inn i relevante vitenskapelige miljøer*
- *Drøfte resultater og tolkningen av disse*
- *Gi kandidaten veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen*

Doktorgradskandidaten skal:

- *Legge frem rapporter eller utkast til deler av avhandlingen for veileder i samsvar med doktorgradsavtalen*
- *I sitt arbeid etterleve forskningsetiske prinsipper som gjelder for fagområdet*

Partene plikter å gi hverandre løpende informasjon om alle forhold av betydning for gjennomføringen av doktorgradsutdanningen. Partene plikter aktivt å følge opp omstendigheter som kan medføre fare for forsinket eller manglende gjennomføring av doktorgradsutdanningen, slik at utdanningen så langt det er mulig, kan bli gjennomført.

Doktorgradskandidat og veileder kan ved enighet anmode opptaksinstansen om å oppnevne ny veileder for kandidaten.

Hvis en doktorgradskandidat eller veileder finner at den annen part ikke etterlever sine forpliktelser, plikter den part som hevder at det foreligger brudd på forpliktelser, å ta dette opp med den annen part. Kandidat og veileder skal i fellesskap søke å finne en løsning på den situasjonen som er oppstått.

Hvis en doktorgradskandidat eller veileder finner at den annen part ikke oppfyller sine forpliktelser, og partene etter drøfting ikke er kommet til enighet om hvordan situasjonen skal løses, kan kandidat eller veileder be om å bli løst fra veiledningsavtalen. En anmodning om å bli løst fra veilederavtalen skal stiles til Det medisinske fakultet og sendes via grunnenhet. Kopi av anmodningen sendes til den annen part av den som reiser saken. Beslutning om å løse doktorgradskandidat og veileder fra veilederavtalen tas av Det medisinske fakultet.

Det tilligger Det medisinske fakultet å godkjenne skifte av veileder når veileder eller doktorgradskandidat har anmodet om det.

Veileder kan ikke i noe fall fratre før ny veileder er oppnevnt.

§ 9 Rettigheter

§ 9. 1 (Denne paragrafen må behandles senere i sammenheng med arbeidet til Intellectual Property Rights (IPR)-utvalget ved UiO.)

§ 9.2 Meldeplikt om patenterbare oppfinnelser

Veiledere og doktorgradskandidater som er tilsatt ved Universitetet i Oslo har meldeplikt om patenterbare oppfinnelser etter lov om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeidstakere, av 17. april 1970 nr. 21.

Doktorgradskandidater som ikke er tilsatt ved Universitetet i Oslo, har tilsvarende meldeplikt. For doktorgradskandidater med ekstern arbeidsgiver skal meldeplikten forankres i avtale med arbeidsgiveren.

§ 9.3 Bruk av arbeidet

De deler av doktorgradsavhandlingen som doktoranden alene har opphavsrett til, samt andre faglitterære verk som er resultat av arbeidet med avhandlingen og som doktorgradskandidaten alene har opphavsrett til, kan vederlagsfritt benyttes ved fremstilling av kopier til bruk i universitetets undervisnings- og forskningsvirksomhet. For doktorgradskandidater som ikke ansettes på Universitetet i Oslo, inngås egen avtale som sikrer tilsvarende bruk. Ved slik bruk skal doktorgradskandidaten navngis slik lovgivning og god skikk tilsier.

§ 10 Kvalitetssikring

Fakultetet skal ha et system for kvalitetssikring av doktorgradsutdanningen. Systemet skal omfatte tiltak for å avdekke manglende progresjon i avhandlingsarbeidet og mangler ved veiledningen samt rutiner for å følge opp avdekkede mangler. Systemet skal utformes slik at dobbeltrapportering unngås.

Kandidat og veileder(e) skal sende regelmessige rapporter (på eget skjema) om studieprogresjonen til relevant enhet (fakultetsdivisjon/institutt) med kopi til fakultetet sentralt, første gang etter 6 måneder og deretter årlig. Av disse skal det fremgå hvor langt kandidaten er kommet med det vitenskapelige arbeidet og med opplæringsdelen sett i forhold til planen som ble avtalt ved opptak.

§ 11 Avslutning før avtalt tid

Frivillig avslutning
Kandidat og institusjon kan avtale at doktorgradsutdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik frivillig avslutning av doktorgradsutdanningen skal det ved egen avtale fastsettes hvordan spørsmål knyttet til eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, rettigheter til resultater m.v. skal ordnes.

Ved frivillig avslutning som skyldes kandidatens ønske om å skifte prosjekt eller overgang til annet program, skal kandidaten søke nytt opptak på grunnlag av det nye prosjektet. Overgang til fri grad (dr.philos.) er å betrakte som frivillig avslutning.

Tvungen avslutning
Fakultetet kan beslutte tvungen avslutning av doktorgradsutdanningen før avtalt tid. Slik tvungen avslutning kan besluttes hvis en eller flere av følgende forhold foreligger:

- Gjentatte og vesentlige brudd fra kandidatens side av informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt.
- Vesentlig forsinkelse i fremdriften av forskningsprosjektet av en slik art at det skaper begrunnet tvil om kandidaten vil kunne fullføre prosjektet innenfor avtalt tid. For å danne grunnlag for tvungen avslutning må den vesentlige forsinkelsen skyldes forhold som kandidaten selv har herredømme over.
- Vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen, grunnet forhold som kandidaten selv har herredømme over.
- Brudd på de forskningsetiske retningslinjer som gjelder for fagområdet.
- Opptreden fra en kandidat som bryter med den tillit som må foreligge mellom universitet og kandidat under gjennomføringen, herunder straffbare forhold knyttet til gjennomføringen av doktorgradsutdanningen.

Vedtak om tvungen avslutning fattes av fakultetet etter innstilling fra grunnenhet/institutt.
Dersom doktorgradskandidaten er tilsatt ved Universitetet i Oslo, kan avtalen kun avsluttes dersom vilkårene i tjenestemannsloven er oppfylt.

Som gjentatte og vesentlige brudd fra kandidatens side av informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt, regnes unnlatt innsendelse av fremdriftsrapport, jf. § 10. Unnlatt innsendelse av fremdriftsrapport kan føre til at avtalen termineres.

§ 12 Bedømmelse

Doktorgraden tildeles på grunnlag av:
- Godkjent gjennomføring av opplæringsdelen.
- Godkjent prøveforelesning(er)
- Godkjent vitenskapelig avhandling og et tilfredsstillende forsvar i en offentlig disputas

§ 13 Oppnevning av bedømmelseskomité

Til å bedømme avhandlingen oppnevner fakultetet selv en sakkyndig bedømmelseskomité på minst tre medlemmer. Komiteen skal sammensettes slik at

- begge kjønn, såfremt mulig, er representert
- minst ett av medlemmene er uten tilknytning til Universitetet i Oslo
- minst ett av medlemmene, såfremt mulig, er utenlandsk
- alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse

Grunnenhet eller fagmiljø foreslår bedømmelseskomité. Forslaget skal begrunnes og bør vise hvordan komiteen samlet dekker avhandlingens fagfelt.

Fakultetet utpeker komiteens leder blant komiteens medlemmer eller i tillegg til komiteens medlemmer.

Oppnevnt veileder og andre som har bidratt til avhandlingen, kan ikke være medlem av bedømmelseskomiteen eller administrere den. Dette må imidlertid ikke være til hinder for samarbeid om grader med utenlandske institusjoner, som har en annen praksis enn Universitetet i Oslo.

Begrunnet forslag til bedømmelseskomité utformes på eget skjema (http://www.med.uio.no/felles/drprogrammet/forskerutdanning/bedommelseskomite_drgrad.pdf) og oversendes enheten (fakultetsdivisjon/institutt) fra det fagmiljø kandidaten har vært knyttet til. Forslaget behandles av fakultetsdivisjonsleder/instituttleder før det oversendes fakultetet for endelig godkjenning.

§ 14 Komiteens arbeid

Komiteen avgir innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for doktorgraden. Innstillingen og eventuelle dissenser skal begrunnes.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for doktorgraden. Doktorgradskandidaten kan likevel rette formelle feil i avhandlingen etter innlevering. Det må i tilfelle innleveres en oversikt over rettingene senest en måned før disputasen.

Dersom fakultetet tillater det (jf § 7.4), kan kandidaten få omarbeide avhandlingen på grunnlag av bedømmelseskomiteens foreløpige kommentarer.

Veileder kan innkalles til møter i bedømmelseskomiteen for å gjøre rede for veiledningen og arbeidet med avhandlingen. Komiteen kan kreve fremlagt doktorgradskandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Om fakultetet ikke har fastsatt annen frist, skal komiteens innstilling foreligge innen tre måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen. Tillater komiteen omarbeiding av avhandlingen, løper ny frist fra den datoen avhandlingen leveres på nytt.

Bedømmelseskomiteens innstilling forelegges doktorgradskandidaten, som gis en frist på 14 dager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen. Hvis doktorgradskandidaten ikke ønsker å fremme skriftlige merknader, underrettes komiteen snarest om dette.

Komitéinnstillingen bør normalt foreligge innen 3 måneder etter at komitémedlemmene har fått tilsendt avhandlingen. Innstillingen sendes direkte til enheten (fakultetsdivisjonen/instituttet).
Doktorandens skriftlige merknader til en innstilling sendes til enheten (fakultetsdivisjonen/instituttet).

§ 15 Behandling av komiteens innstilling

§ 15.1 Behandling av enstemmig innstilling

En enstemmig komitéinnstilling som legges frem for det aktuelle fakultetsorgan, skal tas til følge såfremt et flertall av fakultetsorganets medlemmer stemmer for dette.

Dersom et flertall finner at det - til tross for en enstemmig komitéinnstilling - foreligger begrunnet tvil om en avhandling bør godkjennes, skal fakultet søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen eller oppnevne to nye sakkyndige, som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Doktorgradskandidatens merknader vedlegges. Etter dette fatter fakultetet selv vedtak i saken på grunnlag av innstillingen og de innhentede uttalelsene.

§ 15.2 Behandling av delt innstilling

Dersom komiteen kommer med en delt innstilling, kan fakultetet selv uten ytterligere bedømmelse fatte vedtak i saken, eller søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen, eller oppnevne to nye sakkyndige, som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Doktorgradskandidatens merknader vedlegges. Etter dette fatter fakultetet selv vedtak i saken på grunnlag av innstillingen og de innhentede uttalelsene.

§ 16 Prøveforelesning

Etter at avhandlingen er godkjent for forsvar, men før forsvaret, skal doktorgradskandidaten prøveforelese. Fakultetet fastsetter om det skal være en eller to prøveforelesninger, og om bedømmelseskomiteen eller en intern komité nedsatt av fakultetet skal være prøveforelesningskomité.

Én prøveforelesning skal være over oppgitt emne. Emne for prøveforelesning over oppgitt emne fastsettes av prøveforelesningskomiteen og kunngjøres for doktorgradskandidaten 10 arbeidsdager før forelesningen.

Dersom det kreves to prøveforelesninger, skal den andre være over et selvvalgt emne. I så fall skal doktorgradskandidaten meddele tittel på prøveforelesning over selvvalgt emne til prøveforelesningskomiteen innen en frist denne setter. Tittelen skal godkjennes av prøveforelesningskomiteen.

Prøveforelesning skjer på avhandlingsspråket med mindre prøveforelesningskomiteen godkjenner et annet språk. Fakultetet kan begrense hvilke andre språk enn avhandlingsspråket som kan benyttes i en prøveforelesning.

Prøveforelesningskomiteen avgir innstilling til fakultetet om prøveforelesningen(e) bør godkjennes.

Doktoranden skal holde én prøveforelesning, over oppgitt emne.
Språket i forelesningen skal være engelsk, dansk, svensk eller norsk.

§ 17 Forsvar av avhandlingen

Når prøveforlesningen(e) er avholdt og komiteen har innstilt på at de(n) skal godkjennes, skal doktorgradskandidaten forsvare avhandlingen i offentlig disputas. Tid og sted for disputasen skal offentliggjøres i god tid sammen med opplysninger om hvordan avhandlingen er offentliggjort.

Dersom fakultetet åpner for det, kan disputas finne sted også dersom prøveforelesningen(e) ikke er godkjent. I så fall må det gjennomføres en kontinuasjonsprøveforelesning(er) med vurdering godkjent før kreering kan finne sted.

Den komiteen som opprinnelig har bedømt avhandlingen, bedømmer også disputasen med mindre fakultetet i det enkelte tilfellet bestemmer noe annet.

Disputasen skjer på avhandlingsspråket med mindre bedømmelseskomiteen godkjenner et eller flere andre språk. Fakultetet kan begrense hvilke andre språk enn avhandlingsspråket som kan benyttes i en disputas.

Det skal normalt være to ordinære opponenter. De to ordinære opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og utpekes av fakultetet eller av komiteen selv.

Disputasen ledes av dekan eller den denne bemyndiger. Den som leder disputasen, gjør kort rede for innleveringen og bedømmelsen av avhandlingen og for prøveforlesningen(e) og bedømmelsen av denne/disse. Deretter redegjør første ordinære opponent for hensikten med og resultatene av den vitenskapelige undersøkelsen. Fakultetet kan bestemme at doktorgradskandidaten skal redegjøre for dette i stedet for førsteopponenten.

Første ordinære opponent innleder diskusjonen og andre ordinære opponent avslutter disputasen. Ved innledningen av disputasen meddeler lederen de øvrige tilstedeværende om at personer som ønsker å opponere ex auditorio, må gjøre dette før ordet gis til den andre ordinære opponent.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet om forsvaret bør godkjennes.

Hvis prøveforelesningen ikke er godkjent, kan doktoranden prøveforelese på nytt én gang etter disputas, men innen seks måneder. Etter tilfredsstillende kontinuasjonsprøveforelesning kan doktoranden kreeres.

Språket under disputasen kan være engelsk eller dansk, svensk eller norsk.
Disputasleder skal ikke ha nær tilknytning til miljøet der doktorandens avhandling er utført.
Doktoranden legger selv frem sitt forskningsarbeid under disputasen.
Dersom en disputas ikke godkjennes, gis fakultetet beskjed om dette umiddelbart. Fakultetet orienterer universitetsdirektøren.

§ 18 Godkjenning av prøveforelesning(er) og forsvar

Hvis prøveforelesning(er) eller forsvar ikke godkjennes, kan doktoranden prøveforelese eller disputere på nytt én gang. Ny(e) prøveforelesning(er) holdes innen seks måneder, ny disputas holdes tidligst etter seks måneder. Fornyet prøve bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet om forsvaret bør godkjennes.

§ 19 Kreering og diplom

Når fakultetet har godkjent opplæring, avhandling, prøveforelesning og disputas, kreeres doktorgradskandidaten til philosophiae doctor av Universitetsstyret.

Doktorgradsdiplom utferdiges av Universitetet. Fakultetet fastlegger hvilke opplysninger som skal inngå i vedlegg til diplomet. I vedlegget skal det også gis opplysninger om det faglige opplæringsprogram doktorgradskandidaten har deltatt i.

Utformingen av diplomvedlegget skal inneholde følgende punkter:
- Personlige data
- Fakultetsdivisjon/instituttets navn
- Fagområdet
- Dato for disputas
- Avhandlingens tittel
- Emne for prøveforelesningen
Avsnittet vedrørende kreering som er fastsatt sentralt

§ 20 Klage

Om klage gjelder reglene i forvaltningsloven og universitetsloven. Prøveforelesninger og disputas regnes ikke som eksamen i universitetslovens forstand.

Klage over avslag på søknad om opptak behandles av fakultetet selv jfr. §3.
Klage på godkjenning av opplæringsprogrammet behandles av fakultetet selv jfr. §3.